

Živeti je zame Kristus (5) – Hvaležnost nas spodbuja k boju

Kateri so resnični nagibi, ki vodijo kristjana? Kaj iščemo, ko pravimo, da želimo biti boljši? To besedilo predlaga, da mora biti boj osredotočen na Boga, ne pa na nas.

26. Jul. 2025

»Tako bo namreč kakor s človekom, ki se je odpravljaj na potovanje in sklical svoje služabnike ter jim izročil

svoje premoženje. Enemu je dal pet talentov, drugemu dva, tretjemu pa enega, vsakemu po njegovi zmožnosti, in odpotoval« (Mt 25,14-15). Jezusova zgodba o talentih nam je zelo domača in nas, tako kot celotno Sveto pismo, nikoli ne preneha vabiti k boljšemu razumevanju našega življenja v odnosu z Bogom.

Prilika v bistvu govori o človeku, ki velikodušno *zaupa* velik del svojega premoženja trem služabnikom. Pri tem jih ne obravnava kot navadne hlapce, ampak jih vključi v svoje posle. V tej luči se zdi, da je *zaupati* ravno ustrezen glagol. Ne da jim podrobnih navodil, s katerimi bi jim natančno povedal, kaj naj storijo. To prepušča njim. Sodeč po njihovem odzivu, po zavzetosti za pomnožitev gospodarjevega premoženja, sta dva od njih to takoj razumela. Gospodarjevo gesto sta doživljala kot znamenje zaupanja. Lahko bi celo

rekli, da sta v njej videla gesto ljubezni, zato sta se ljubeznivo trudila, da bi mu bila s svojim ravnanjem všeč, čeprav nista prejela nobenih dodatnih zahteve ali pogojev. »Ta, ki je prejel pet talentov, je šel takoj z njimi trgovat in je pridobil pet drugih« (Mt 25,16). Podobno je tisti z dvema talentoma prislužil še dva več.

Tretji služabnik pa dojame nekaj povsem drugega. Čuti, da je postavljen na preizkušnjo, zato mu ne sme spodleteti. Zanj je izredno pomembno, da ne sprejme napačne odločitve. »Oni pa, ki je prejel enega, je šel, izkopal zemljo in skril denar svojega gospodarja« (Mt 25,18). Boji se nezadovoljstva svojega gospodarja, pa tudi posledic, ki bi po njegovih predstavah utegnile slediti temu nezadovoljstvu. Zato mu reče: »Gospodar, spoznal sem te, da si trd človek. Žanješ, kjer nisi sejal, in zbiraš, kjer nisi trosil. Zbal sem se in

sem šel ter skril tvoj talent v zemljo. Glej, tu imaš, kar je tvojega!» (Mt 25,24-25). Ker misli, da je njegov gospodar strog in krivičen, ne čuti, da bi mu bilo kaj *zaupano*. V vsem skupaj vidi le težko preizkušnjo, ne pa priložnosti. In ker v tej preizkušnji ne želi biti neuspešen, se odloči, da bo s tujim premoženjem in interesi ravnal kar se da varno. Rezultat tega je hladen in odtujen odnos: »Tu imaš, kar je tvojega« (Mt 25,25).

Ti dve, tako različni reakciji nam lahko pomagata razmisliti, kako se odzivamo na tisto, kar nam je Bog, naš Oče, *zaupal*: naše življenje, naš krščanski poklic. Oboje ima v njegovih očeh ogromno vrednost. In On je to položil v naše roke. Kakšen pa je naš odziv?

Boj iz hvaležnosti, ne iz strahu

Za prva dva služabnika iz prilike je bilo gospodarjevo zaupanje pravcato

darilo. Vedela sta, da si ga ne zaslužita, da nimata pravice od njega pričakovati takšne naloge. Na nov način sta razumela, da njun odnos z gospodarjem ne temelji na uspehu ali neuspehu njunih dejanj, temveč na tem, kako nanju gleda on. Onkraj tega, kar sta v tistem trenutku *dejansko bila*, sta zmogla slutiti, kaj *bi lahko postala*. V tej luči si zlahka predstavljamo globok občutek hvaležnosti, ki je vzniknil v njunih srcih. Ko si deležen pogleda, ki vliva upanje, je to v resnici dar in najbolj naraven odziv na darilo je, da želimo dati nekaj v zameno.

Če to izgubimo izpred oči, lahko narobe ocenimo pomen boja v našem krščanskem življenju. Če si prizadevamo za uspeh, da bi si s tem *zaslužili* biti ljubljeni, potem nas bo boj zelo težko pripeljal do izkustva pristnega miru. Prizadevanje za to, da bi bili ljubljeni, tudi če tako ravnano nezavedno, vselej pomeni,

da bodo neuspehi in porazi privedli do globokega malodušja ali, kar je še hujše, do preplavljenosti z grenkobo v duši. Če pa, nasprotno, naš boj gradimo na hvaležnosti, nam to pomaga, da se takšni nevarnosti izognemo.

Prilika tudi namiguje na to, da sta prva dva služabnika dar sprejela s čutom poslanstva, edinstvenega in osebnega poslanstva. Gospodar, kot pravi evangelij, je vsakemu dal »po njegovi zmožnosti« (Mt 25,15). Malo verjetno je, da bi imeli služabniki kakršnekoli predhodne izkušnje z vlaganjem in upravljanjem velikega premoženja. Toda s tem ko jim je zaupal in nanje gledal v luči tega, kar bi lahko postali, jih je gospodar dejansko pozival, naj bodo nekaj več, naj si prizadevajo doseči tisto, kar še niso bili. Z drugimi besedami, s tem darom jim je podelil prav posebno poslanstvo. In ker sta prva dva na dar gledala v tem smislu, sta imela

navdih in spodbudo, da s svojim življenjem stremita k visoki ravni tega klica. Posle svojega gospodarja sta vzela kot nekaj svojega in se skušala lotiti nečesa, s čimer še nista imeli izkušenj. Na pot učenja, rasti in sprejemanja novih izzivov sta se podala iz hvaležnosti, brez kakršnegakoli strahu.

Tako kot v priliki Bog Oče tudi vsakega od nas kliče skladno s tem, kar On vidi, da *lahko postanemo*. To je tisto najpomembnejše, kar si želimo na novo odkriti v naši molitvi: kako nas vidi Bog, ne pa kako nase gledamo sami. Želimo se prepričati, da je naš boj osredotočen na Njega, ne na nas. Ravno zato, ker se lahko zanesem na božjo držo do mene, lahko pozabim nase in se poženem v delo za razvoj in rast bogastva, ki mi je bilo zaupano v Njegovo slavo in korist drugih. S pomočjo tega boja bomo rasli v krepostih vere, upanja in ljubezni ter v vseh človeških

krepostih, ki nam omogočajo, da delamo z odličnostjo in smo resnični prijatelji svojih prijateljev.

Boj, navdihnjen ob Jezusovem zgledu

Vsak od nas hrepeni po miru in tolažbi, po oddihu od vseh naših naporov. Jezus to popolnoma razume, zato nas vabi: »Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obremenjeni, in jaz vam bom dal, da se boste spočili. Vzemite nase moj jarem in učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen, in naši boste počitek svojim dušam, kajti moj jarem je prijeten in moje breme je lahko« (Mt 11,28-30). Ta počitek bomo v polnosti izkusili ob koncu časov, ko bomo vstali in bo vse stvarstvo napolnjeno z Bogom, kakor vode napolnijo morske globine (prim. Iz 11,9). V sedanjem trenutku pa sta mir in počitek, ki nam ju ponuja Jezus, tesno povezana s

potrebo, da sprejmemo njegov jarem in se *borimo* za hojo po njegovih stopinjah.

»Če hoče kdo hoditi za menoj, naj se odpove sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj« (Mr 8,34). Jezusove besede niso neka stroga, samovoljno postavljena zahteva. Nasprotno, so vir neizmerne tolažbe. Kristus gre pred nami in na svojem lastnem telesu izkuša izzive, strahove in bolečine, ki v svetu, zaznamovanem z grehom, spremljajo svobodni odgovor na Očetov klic. Jezus nas ne prosi *od daleč*, naj se borimo, temveč je bil tam že prej kot mi; vedno nam on prvi daje zgled. »Nimamo namreč vélikega duhovnika, ki ne bi mogel imeti sočutja z našimi slabostmi, temveč podobno preizkušanega v vsem, razen v grehu. Bližajmo se torej z zaupanjem prestolu milosti, da bomo dosegli usmiljenje in našli milost za pomoč ob pravem

času« (Heb 4,15-16). Gospod nam predlaga nekaj, kar je sam že doživel.

Sveti Jožefmarija na nekem mestu razmišlja o načinu, kako je Simon iz Cirene nosil križ *skupaj* z Jezusom. Vsakega od nas spodbuja, naj v svojem življenju odkrije, kako biti Cirenejec: »Prostovoljno postati Kristusov Cirenejec in tako od blizu spremljati njegovo razbolelo človeškost, ki je sedaj podobna izdelani stari cunji, za zaljubljeno dušo ne pomeni nikakršne nesreče, temveč prinaša gotovost bližine Boga, ki nas blagoslavlja s to izbiro.«^[1] Odkritje je v tem, da svoj boj – v katerem bi tako kot Simon lahko občutil krivičnost – nadaljujem *skupaj* z Jezusom. Gre za združitev z Njim v sedanjem trenutku, v času prizadevanja, in ne šele takrat, ko mi uspe. Sprejeti to združitev prostovoljno, kot neločljivo posledico daru moje krščanske poklicanosti, pomeni odpreti vrata odkritju, da se

Jezus sam trudi *v meni in z mano*.
Zato potem več »ne nosimo
kateregakoli križa, temveč odkrijemo
Kristusov križ in tolažbo, da njegovo
težo nosi Odrešenik«. ^[2]

Istočasno pa nas Gospod vabi, da
opazujemo njegov zgled in vidimo,
kako veliki so sadovi življenja, ki
sprejme križ in se ga oklene: zmaga
nad grehom in smrtjo ter njegovo
povečanje po Očetu. Zaradi
njegovega vstajenja imamo v Jezusu
popolnoma trden dokaz o vrednosti
prizadevanja za zvestobo temu, kar
nam je zaupal naš Oče Bog. Kot nam
pravi sveti Pavel: »Naša trenutna
lahka stiska nam pripravlja čez vso
mero veliko, večno bogastvo
slave« (2 Kor 4,17). Skupaj z Jezusom
lahko zremo križ ter v njem ne
vidimo brezplodnega in
nesmiselnega trpljenja, temveč
zmago in odrešenje. Tako bomo
mogli v pravi okvir postaviti izzive in
težave, ki se neizogibno pojavijo,

kadar skušamo zvesto slediti
Kristusu v njegovem zgledu, ki
pomnožuje in daje rodovitnost temu,
kar mu je Oče zaupal.

Boj je po milosti preoblikovan, ne odpravljen

Morda je služabnik, ki je zakopal
talent, občutil tesnobo ali celo žalost
ob pogledu na napor, ki sta ga v
opravljanje zadolžitve vlagala
njegova tovariša. Ker se je morda
primerjal z njima in zato čutil, da ne
bo kos takšni nalogi, si je poiskal lažji
in varnejši način. Tako je skopal
jamo in dar, ki mu je bil zaupan,
zakopal skupaj z vsemi možnostmi,
ki so bile v njem zaobjete. Ta osnovni
potek zgodbe se ponovi vsakokrat, ko
se izognemo neprijetnostim in
naporom, povezanim z doseganjem
česar koli, kar je v življenju kaj
vredno. Ne smemo pozabiti, da boj in
trud v ljubečem prizadevanju za
dobro nista nekaj krivičnega ali

arbitrarnega. Sta del same narave življenja – življenja, ki ga je posvetil Gospod. Na naši zemeljski poti se združitev z Jezusom doseže ravno preko svobodnega in ljubezni polnega boja za rast v nadnaravnih in človeških krepostih. Milost namreč ne nadomesti dinamike, lastne človeškemu življenju, ampak jo združuje z Bogom.

Če bomo to upoštevali, naša prizadevanja in naš boj ne bodo izraz samozadostnosti ali *neopelagianizma*. Nikoli ne smemo pozabiti, da je, kot pravi sveti Pavel Filipljanom, Bog »tisti, ki po svojem blagohotnem načrtu udejjanja v vas hotenje in delovanje« (Flp 2,13). Boj torej ni v nasprotju z delovanjem milosti v nas. Navsezadnje rast v teologalnih krepostih ni nič drugega kot *ljubezen*, božja in človeška, svetost pa je ravno »polnost ljubezni«. ^[3]—

Sveti Jožefmarija to isto teološko resnico izrazi z vidika molitve: »Ko si govoril z Gospodom v molitvi, si jasneje razumel, da je boj sinonim za ljubezen, in si ga prosil za večjo ljubezen, brez strahu pred spopadom, ki te čaka, kajti boril se boš po Njem, z Njim in v Njem.«^[4]

Bolj ko se trudimo svoj boj doživljati kot *ljubezen*, bolj nas bo prevzemala želja, da bi se ta ljubezen, ta *boj*, okrepil. Premagali bomo skušnjava, da bi v želji po izogibanju neprijetnostim tisto, kar smo prejeli, zakopali. Namesto tega bomo v to vložili vso prizadevnost, ki je za takšno nalogo potrebna.

Svobodni za rast, svobodni za učenje

V pastirskem pismu z dne 9. januarja 2018 nam oče pomaga globlje razmišljati o tesnem odnosu med svobodo in bojem v našem življenju: »Kolikor bolj smo svobodni, bolj

lahko ljubimo. Ljubezen pa je zahtevna: 'Vse prenaša, vse veruje, vse upa, vse prestane' (1 Kor 13,7).«^[5]
Hkrati pa velja, da bolj ko ljubimo, bolj se počutimo svobodne, tudi v težkih ali neprijetnih trenutkih. »Čim silnejša je naša ljubezen, tem svobodnejši smo. S svobodo duha delujemo tudi takrat, ko nimamo volje nečesa storiti ali ko nam je to še posebej težko, pa to storimo iz ljubezni, se pravi, ne zato, ker nam je všeč, ampak ker hočemo.«^[6]

Ne gre za nekakšno *tehniko*, s katero bi se pripravili do tega, da naredimo nekaj, kar nam ne ugaja, kot da bi z besedama *ljubezen* in *svoboda* izbrisali mračno resničnost. Pač pa gre za globoko resnico naše duše, ki jo je vsak od nas povabljen odkriti. Bolj ko se bomo poistovetili z darom, prejetim od Boga, s talenti in poslanstvom, bolj se bomo pripravljeni boriti, ko bo to potrebno, da bi ta dar negovali in razvijali. Pri

tem nas ne bo gnal strah ali breme obveznosti, temveč hvaležnost Bogu in želja, da bi odgovorili na njegovo ljubezen. »Vera v božjo ljubezen do vsakogar izmed nas (prim. 1 Jn 4,16) nas vodi, da se odzovemo iz ljubezni. Mi lahko ljubimo, ker nas je On prvi ljubil (prim. 1 Jn 4,10). Zavedanje, da se neskončna božja ljubezen nahaja ne le v izvoru našega obstoja, ampak v vsakem trenutku, ker je On bliže nam kot pa mi sami sebi, nas navdaja z gotovostjo.«^[7]

V zadnjem času se je veliko delalo na tem, da bi na novo razumeli pomen boja v okviru človekovega celostnega razvoja, zlasti na področju poklicnega dela in vzgoje. »Pomislite malo na vaše kolege, ki izstopajo po svojem poklicnem ugledu, po svoji poštenosti, po svojem požrtvovalnem služenju: ali ne posvečajo tej nalogi veliko ur na dan, celo ponoči? Ali se nimamo ničesar naučiti od njih?«^[8]

Zagotovo se lahko od njih naučimo,

kako bi lahko naš boj izboljšali in bili svobodni, da ljubimo več. Poleg tega je za tiste, ki se najbolje borijo, ponavadi značilen *odprt* boj. Svojih sposobnosti, svojih talentov ne dojemajo kot nekaj fiksnega ali določenega. Kakor prva dva služabnika v Jezusovi priliki razumejo, da naj bi tisto, kar jim je zaupano, raslo s pomočjo truda in bojevanja. Če bomo sledili temu zgledu, bomo spoznali, da se boj že sam po sebi splača: kajti neuspehov in težav ne bomo več dojemali kot poraze, ampak kot priložnosti za učenje in izboljšanje; napora ne bomo doživljali kot pomanjkanje nečesa, ampak kot znak napredka; in namesto da bi se počutili prizadete, ko drugi opazijo naše pomanjkljivosti, si bomo želeli spoznati svoje slabosti in od drugih prejemati nasvete.

Mogoče sta prva dva služabnika v priliki verjela, da lahko to, kar jima je

bilo zaupano, raste. Pritegnilo in navdihnilo ju je zaupanje njunega gospodarja. Enako navdihnjene in enako svobodne se lahko počutimo mi, kadar znova odkrijemo, da se ljubezen našega Očeta Boga nahaja v edinstvenem poslanstvu, ki ga je zaupal vsakemu od nas. V poslanstvu, katerega uresničenje predpostavlja žrtev in boj.

Gospod nam je zaupal čudovito nalogo. Želel se je nasloniti na nas, da bi njegova neskončna Ljubezen bila navzoča sredi sveta, v katerem živimo. »Če vemo, da nas Bog pričakuje v vsakem človeku (prim. Mt 25,40) in da hoče tudi po nas postati navzoč v njihovem življenju, nas to spodbuja, da velikodušno razdajamo, kar smo prejeli. V našem življenju pa, hčere in sinovi moji, smo prejeli in prejemamo veliko ljubezni. Razdajanje le-te Bogu in drugim je za svobodo najznačilnejše dejanje. Ljubezen uresničuje

svobodo, jo odrešuje: omogoča ji srečanje z njenim izvorom in z njenim ciljem v božji Ljubezni.«^[9]
Služabnika, ki sta negovala dar svojega gospodarja, sta bila naposled deležna veliko večje nagrade, kot bi si mogla predstavljati: »Prav, dobri in zvesti služabnik! V malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil. Vstopi v veselje svojega gospodarja!« (Mt 25,23). To je veselje, ki ga iščemo, in to je tudi veselje, ki nas spremlja v našem boju. Navdaja ga upanje, zaradi katerega je sveti Pavel vzkliknil: »Mislim namreč, da se trpljenje sedanjega časa ne da primerjati s slavo, ki se bo razodela v nas« (Rim 8,18).

.....

^[1] Sv. Jožefmarija, *Božji prijatelji*, št. 132.

^[2] Prav tam.

[3] Sv. Jožefmarija, *Brazda*, št. 739.

[4] Prav tam, št. 158.

[5] Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo,
9. 1. 2018, št. 5

[6] Prav tam.

[7] Prav tam, št. 4.

[8] Sv. Jožefmarija, *Božji prijatelji*, št.
60.

[9] Fernando Ocáriz, Pastirsko pismo,
9. 1. 2018, št. 4.